

MILL · SESSIÓ 56

Imparcialitat i felicitat general

REFERÈNCIES DE LA SESSIÓ

Pàgines de teoria de la sessió: pp. 138-146 del Dossier Resum.

Font primària utilitzada: p. 136,136,140 del Dossier Resum.

Correspondència: DIRECTA - la font es troba fora del tram teòric de la sessió.

FONT PRIMÀRIA

John Stuart Mill, L'utilitarisme Fragment 1 · Dossier Resum, p. 136 (numeració interna) [12][El criteri utilitarista no el constitueix la màxima felicitat de l'agent, sinó la màxima quantitat total de felicitat] M'he aturat en aquest punt perquè es tracta d'un element necessari per a una concepció perfectament adequada de la Utilitat o Felicitat considerada com la regla directriu de la conducta humana. Tanmateix, no constitueix de cap manera una condició indispensable a l'hora d'acceptar el criteri utilitarista, atès que aquest criteri no el constitueix la màxima felicitat de l'agent, sinó de la màxima quantitat total de felicitat. Si pot haver-hi el més mínim dubte que una persona noble pugui ser més feliç a Causa de la seva noblesa, d'allò que no es pot dubtar és que fa més feliços els altres i que el món en general guanya immensament amb tot allò. Per consegüent, l'utilitarisme tan sols podria assolir els seus objectius mitjançant el cultiu general de la noblesa de les persones, fins i tot en el cas que cada individu només es beneficiés de la noblesa dels altres i la seva pròpia, pel que fa a la felicitat, contribueixi a una clara reducció del benefici. Però el simple esment d'alguna cosa tan absurda com això últim fa supèrflua la seva refutació. Fragment 2 · Dossier Resum, p. 136 (numeració interna) [13] [El principi de la màxima felicitat busca maximitzar el plaer i minimitzar el dolor] D'acord amb el principi de la màxima felicitat, tal com s'ha explicat anteriorment, el fi darrer, amb relació al qual i pel qual totes les altres coses són desitjables (tant si considerem el nostre propi bé o el dels altres), és una existència lliure, en la mesura del possible, de dolor i tan rica com sigui possible en gaudis, tant pel que fa a la quantitat com a la qualitat, cosa que constitueix el criteri de la qualitat i la regla per comparar-la amb la quantitat, la preferència experimentada per aquells que, en les seves oportunitats d'experiència (cal afegir-hi el seu hàbit d'autoreflexió i auto observació), estan més ben dotats dels mitjans que permeten la comparació. Atès que aquest criteri és, d'acord amb l'opinió utilitarista, el fi de l'acció humana, també constitueix necessàriament el criteri de la moralitat, que es pot definir, per tant, com les regles i preceptes de la conducta humana per mitjà de l'observació dels quals podrà assegurar-se una existència tal com s'ha descrit, en la màxima mesura que pugui, a tots els homes. I no solament a ells, sinó, en la mesura que la naturalesa de les coses ho permeti, a les criatures que poden tenir sentiments en la seva totalitat. Fragment 3 · Dossier Resum, p. 140 (numeració interna) [22][Resposta a la 3a objecció: no és una moral egoista perquè implica la felicitat de tots els afectats] He de repetir novament que els detractors de l'utilitarisme rarament li fan justícia i reconeixen que la felicitat que constitueix el criteri utilitarista del que és correcte en una conducta no és la felicitat de l'agent, sinó la de tots els afectats. Entre la felicitat personal de l'agent i la dels altres, l'utilitarista obliga aquell a ser tan estrictament imparcial com un espectador desinteressat i benivolent. En la regla d'or de Jesús de Natzaret trobem tot l'esperit de l'ètica de la utilitat: Comporta't amb els altres com vulguis que els altres es comportin amb

tu i Estimar els altres com a tu mateix constitueixen la perfecció ideal de la moral utilitarista. Com a mitjà per assolir aquest ideal d'una manera més aproximada, la utilitat recomanarà, en primer lloc, que les lleis i organitzacions socials harmonitzin en tot allò que sigui possible la felicitat o (com es podria denominar en termes pràctics) els interessos de cada individu amb els interessos del conjunt. En segon lloc, que l'educació i l'opinió pública, que tenen tant de poder en la formació humana, utilitzin de tal manera aquest poder que estableixin en la ment de qualsevol individu una associació indissoluble entre la seva pròpia felicitat i el bé del conjunt, especialment entre la seva pròpia felicitat i la pràctica dels modes de conducta negatius i positius que la felicitat prescriu: de tal manera que no solament no pugui concebre la felicitat pròpia en la conducta que s'oposi al bé general, sinó també de manera que en tots els individus l'impuls directe de millorar el bé general es converteixi en un dels motius habituals de l'acció i que els sentiments que es connecten amb aquest impuls ocupin un lloc important i destacat en l'experiència de sentir de qualsevol ésser humà. Si els que rebutgen la

moral utilitarista la presentessin davant del seu intel·lecte en aquest el seu autèntic sentit, desconec quines qualitats per qualsevol altra moral podrien afirmar de cap manera que trobaven a faltar, o quin desenvolupament més harmònic i profund de la naturalesa humana es pot esperar que propiciï algun altre sistema ètic, o en quines motivacions, no accessibles a l'utilitarisme, poden basar-se aquests sistemes per fer efectius els seus mandats.

GUIA DE LECTURA DE LA SESSIÓ

1. Identifica el problema filosòfic concret que planteja el fragment.
2. Formula la tesi o idea central amb les teves paraules.
3. Explica els conceptes del fragment que coincideixen amb el contingut de la sessió.
4. Relaciona el fragment amb el conjunt de la filosofia de l'autor sense limitar-te a resumir-lo.